ఆంధ్రభూమి వివిధ వ్యాసాంధ్రలు

ఆదివారం 25-12-1977

ప్రబంధాలపరిచయం

జక్కన వర్ణన వైశిష్ట్యం

టి. తిరుపతి

ఆంధ్ర సాహిత్యంలో ప్రబంధ యుగం స్వర్ణ యుగంగా కీర్తింపబడింది. తుల్యబంధ ప్రక్రియకు 'విక్రమార్క చరిత్ర'ం ఒక లక్ష్య గ్రంథమన వచ్చును.

విక్రమార్క చరిత్రం వర్ణన బాహుళ్యతగల కావ్యం. ఇది ప్రౌఢశైలి విన్యాసంతో, అద్భుతాలంకార సహితరీతితో ఒప్పుచున్నది. ఏకనాయకాభిముఖ్యమై శృంగార రసంతో విరాజిల్లుతున్నది మను చరిత్రాది ప్రబంధ రచనకు మార్గదర్శకమైన పూర్వ కావ్యాలలో విక్రమార్క చరిత్రమొకటి. అట్టి ప్రబంధ కవులకు మార్గదర్శకులైన ప్రాచీన మహా కవులలో ఎఱ్ఱాప్రగడ అక్కన కవి ఒక్కడు.

ప్రత్యక్షమైన బంధం గల యీ ప్రబంధానికి లక్షణం నిర్వచిస్తూ అలంకారికులు వర్ణనలకు స్థానమిచ్చారు. ఏన ప్రధానాలయిన ప్రబంధాలలో ఈ వర్ణనకు విశిష్ట స్థానం నాక్రమించి వున్నవి. ఆంధ్ర సాహిత్యంలో ప్రబంధమంగా

"వనజాక్షి కేళీ రవి శశి
తనయోదయ మంత్ర గతిరతి క్షితి
పరిణాం
బువిరి మధు ఋతు పురోద్యా
నాదిగ విరహ ద్యూత్య వర్ణనాష్టా
దశియల్"

(కుమార సంభవము 1.44)

అని పేర్కొనబడు పోడుపు పేర్కొన్న వర్ణనలు విస్తారమై అధికంగా వున్నవి. అవి 1. పుర వర్ణనం 2. పుష్కర వర్ణనం. 3. శైల వర్ణనం 4. ఋతు వర్ణనం. 5. సంధ్యోదయ వర్ణనం. 6. సూర్యోదయాది వర్ణనం. 7. ఉద్యానవిహార వర్ణనం. 8. జలవిహార వర్ణనం. 9. మధుపాన వర్ణనం 10. రతోత్సవ వర్ణనం. 11 విరహ వర్ణనం 12. వివాహ వర్ణనం. 13. సుతోదయ వర్ణనం. 14. మంత్రాలోచనం 15. దౌత్యం. 16. యుద్ధయాత్రా వర్ణనం, 17. యుద్ధ వర్ణనం 18. జయకీర్తి యన వర్ణనం.

వర్ణనల ఉద్దేశం

ఈ వర్ణనలు రసపోషకాలుగ వుండి ప్రబంధానికి ప్రమాణం అపాదించేవి; కథావస్తువల్లనైనవుడు కావ్య మాసక్తి జనకంగా ఉండేటానికి తోడ్పడేవని జక్కన యీ వర్ణనలన్నింటిని తన యూహతో, కల్పనతో, పాండిత్యంతో ఒక కట్టి చినాడు కాని విక్రమార్కుని చరిత్రలో ఒకటేవిషయమున్నది. ప్రబంధ వస్తువులకి ఒకటయిన మధుపాన వర్ణనం ఇందు లేదు. సాహస ఎఱ్ఱాప్రగడ భార్యాది సుగుణ సంపత్తి చేత విక్రమార్కు చక్రవర్తి గెలుకొనుడు. అక్కడ చక్రవర్తులు, ఎదార్యులు రాజులు స్వీకారణి విద్వాంసులలో నెర్పరులైన సర్వవిధ ప్రధానాలకి, వాహనికత్వ్యరమా సమగ్రతకు, గర్వితవీరవైరి జయకలిగిన మండిన విక్రమ క్రియలకు ఈంటికి ఎవ్వడును సాటి లేరని నాటికారు సాటిబ్రాహ్మణేతనే పొగడబడినాడు (విక్ర. వ. 2.14)

అట్టి విక్రమార్కు భూపాలునిచేత మధుపానం చేయించి, ఆ చేతను వర్ణించడానికి అక్కన కవికి ఉంటాడు. సకల సద్గుణ రాశియయిన విక్రమార్కుడు మధుపుడు దానుడు కావడం అతనికి ప్రాణికులకు జరుగుచున్న కల్గిస్తుంచనే కంటే అతనికి కల్గివుండి వచ్చును. అంతేకాక కృశోదరి అయిన సిద్ధన మంత్రికి మధుపానంలో అభిరతి లేకపోయినప్పటికి కూడా అవిక్రమార్కు చరిత్ర మండి తొలగిపోకుండ వుండ వచ్చును. ఎందుకంటె విక్రమార్కు చరిత్ర సిద్ధన మంత్రి కోరికపైననే రచింపబడిన ప్రబంధం గదా! (విక్ర. వ 1.48)

వివిధ వర్ణనలు

అష్టాదశ వర్ణనలను ప్రకృతికి సంబంధించినవని మానవులకు సంబంధించినవని రెండుగా విభజించి ఎవరు ప్రకృతికోసం బంధించినవి సముద్రం పర్వతం ఋతువులు. సూర్యోదయ అస్తమయాలు చంద్రోదయం అనేవి మానవులకు సంబంధించినవి పురం, విద్యానవిహారం, జలవిహారం, వివాహం, వివాహం, మధోదయం, ప్రయాణం, దౌత్యం యుద్ధం, మంత్రాంగం. నాయకొత్పత్తియం అనేవి ఇతని వివాహ వర్ణనంలో ఒక విశేషముంది. విక్రమార్కు చక్రవర్తికి అనంగవతికి వివాహం జరిగే పట్టంలో కేవలం తదంత్రాలు పోను కొనుట (4.182). విమ్మట పాణిగ్రహణమే (4.184) గాని తక్కిన ప్రబంధకవుల వలె తెరకట్టుట. సూత్రధారణం ఇత్యాదుల వర్ణనం లేవు.

ఇది మాత్రమే గాక తక్కిన బాణికి సంబంధించిన వర్ణనలూ అక్కన గారించినాడు. అవిస్త్రీవర్ణనం, వృద్ధబ్రాహ్మణ వర్ణనం, విప్రకుమార వర్ణనం, శుకార్జునం లోపల వర్ణనం, రోదన వర్ణనం ఇత్యాదులు.

ఉపమాన బాహుళ్యం

సందర్భం లభించినపుడెల్ల జక్కన శ్రీకరుణాంగాంగ వర్ణనం తనివితీర గావించినాడు. ఈ వర్ణనం దాదాపుగా తొలికరి మెఱుగుల దితర జాతు గరికుంభముల మీదగాలు ద్రివ్వుచు గాక

జక్కన కవతోడ వక్కలంచు
మగమీలతో మగమాఱలాడుచు గాక
పువ్వు దూపుకలమ కొమ్మ వెల్లు
ఆ వినగ మోము దమవుఁజనుదోయి
కమదోయి"

(విక్ర. వ. 6.44)

ఒక్కొక్క పాదమ్యాన్ని మింత దమే గాక, రెండవదానిపైన దండెత్త జాడడం, తొడ జాడడం, వక్కలించడం, కొమ్మ పట్టడం ఇత్యాదులు క్రమాలంకారంతో మనోహరంగా వర్ణితమైనవి. జక్కన యోగీంద్ర కాంతను (విక్ర. వ. 7.14). పాశాల రాజకన్యను (7-172). శ్రీనాథుడు వలె ద్రవిళవాల ఏలాసాలను గూడ (7.116) వర్ణించినాడు అంతే కాదు. కేవలం శ్రీలను వర్ణించడంతో మాత్రం తృప్తి చెందలేదు. పినాకినీనదిని గూడ శ్రీరూపంలో

"అరిరే యెల్లిగా తద్విపోయిన రాజు లంతా ఈ నేల కోనమేరా యుద్ధాలు పేసింద్రు. రెడ్డి దొరలు. యెఱుపు దొరలు, తురకదొరలు, తెల్లదొరలు అంతా పెతనం పేలాయించినోళ్లేరా, అయితే మనకి యిచ్చింది. అన్నదమ్ములు తద్విపోయిన గొడ్లమాంసము. అని తలలు, నెప్పిడుపుటి యియ్యటానికి రా. ఇత కుట్టినందుకు పోలెదో అరిపోలెదోగింక లేకుండే అలాంటి గంజి గిరికే మా అయ్య అయనయ్యాలు. ఈ బతుకులీడ్చు కొన్నాన్నురా, ఆ దొర లంతా సూచి మెన మోపే నెల మిగం నిచ్చారా! ఏందో యిన్నాడిన్నాడే తెల్ల దోసీల దొరలు రాల్లు రప్పలు మాయిస్తున్నారాయె"— ఏదో బోది పెన్నక పోతున్నాడు మా పోన్న కాలి. కాలకెను పైన ఎళ్ళున్నాయన్నాడు; అయినా దూరపు మనిసిని అనే నిశ్చరాడులే! కాం పెవుతుంటే నెనదోనెమరేస్తే ఈ కొడుకుండ

"అలే యెల్లిగా!" అంటు అమ్మకే కేసింది.

"ఏకాండనే' అంటులగు తీశా. తీరా యెల్లి సూతి అమ్మ. శేతలో నిల్లిపోయిన కుండుంది

ఎలేదురా గల్లాయేకాయికాకీకన్న యెలి కాపవి నిళ్ళట్టుకరారా" అంటూ తూటుపోవనుకుంటు పేరికిచ్చింది.

"అరే యెల్లిగా నీపల్లి నీళ్ళట్టుకరారా మళ్ళీ రపునెవుళామలే" అంటూ తాత హుకుం, అప్పటికి అంబటేం దాటింది, పొద్దటాలనుంచి పొట్టలో ఎం లేదాయె. ఎండిమొ ఎగిరెగిరి కొడ్తుంది. యేరా యితెల్లాలిరా అంటూ మా వాడ నుంచి బయటకెల్లా.

పెద్దొరబాయికి మోబ నడుస్తున్నది. పిల్లు తల్లగా ఉంటాయి. నాగూట పొల్లలంతా ఆ బాయికెసే యెల్లినాడు. మా సిన్నాయిన కొడుకు సీతడు. పోశమ్మ అత్తి పెద్ద ఇడది, రాము, యాదగిరన్న అల్లుడు యింకన్న నేనుపోయేటాలకి బాయిగడ్డమీద కూకున్నారు

పైకి కలస్తులంతా ఐదుగు ఐదుగు మంటూ నీలు నింపుకెల్లున్నారాయె యే అమ్మాలు. అయ్యాలు ఏయాలెదాయె కాళీ పళ్లుముంచుకొచ్చి ఏ యెడాకికి, వచ్చిపోయే జనం పొద్దెక్కినకొద్దీ తగ్గు మొగం ఎట్టిండి, కింద కాళ్ళు, మీద నెత్తి ఎండికేగిపోయి కాలుతుండె.

అల్లను సూత్తుంటే నా మనసదోలా అయిపోయింది. పాకలి పత్తెమ్మ, మంగలి మల్లమ్మకు అంటి కాడికొస్తి అవలే పొత్తు కుదురుదాయె. గొల్ల బుచ్చయ్య బువ్వ పెత్తే రాములవారి గుడిపూజారి బావిరాపయ్యారు మింగదాయె. నీలుకూడా ముటది, ఈల్లంతా యీ బాయిలో దిగి నీలెత్తుకపోతున్నారే పల్లల్లో దిగినప్పుడొల్లంతా ఒకే కులంలా గుంటరే! అయితే మరీ బాయి మంచి బయటికి కెల్లంగానే ఒకరి కుండ ఒకరు ముట్టుకోరాయే యింతెందుకు మాలోడు మాదిగోడి బువ్వ తినడాయె దూ పైకి వచ్చి పిలైన ముట్టుకోడాయె. ఏదో అంతా సిత్రం.

అయ్యల్ల బయ్యయ్య పంతులమొ కాలెపల్లగాళ్ళకేమో గట్లు పెప్పండుమల్ల కాళాకాలమైందంట. యేదో ఆ తిరాన ఏదో గొప్ప మనిసి పుట్టిండట. అయన పేరేదో పెప్పినప్పుడు- పల్లాం, పిల్లా జల్లా. యింకా ఏదో పెద్ద రాజరికం కూడా యిడిపెట్టిన కట్టమిరికేసిపోయి ఏదో గొప్ప తెలివి సంపాదించిండంట అయన కులాంటోళ్ళకి సేసేపొందు కాదంట.....యింకా యేదో పెప్పె నప్పు..... ఆ అదేమా కులపోళ్లపిల్ల "నుతాత"ను పేదబాయికాడ పల్లో పైన పంటి పల్లోడు పోయి కాగిన బట్ట

కాని దోవతి కట్టు కట్టి దవిర్ప
వెలిదమ్మి పిరిమీదియెంటేటగతి గంగ
మట్టి పై వేలిమి బొట్లు దనర
వీరకంఠకముపై గీలించు ముత్యాల
పిడకమున పిగగన్నపిరులు మెఱయ
తే. లలిత నవయౌవనారంభ కవిత
పైన
మేనిమెఱుగులు మెఱుగుల మెఱుగు
దెంద
ఆంధ్రదరు కృత బ్రహ్మ వర్ణనము
గన్న
మాడు తన వొన్పు విక్రమమాడు
గాంచి"

(1.14)

శక్కని ఉపమావాలతో రంగుం కలబాకతో చిత్రరచనకనువైన తూపు పద్దన మిది.

శుక వర్ణనం గూడ శ్రీనాథుని శృంగార నైషధంలో హంస వర్ణనను స్ఫురింపజేస్తుంది

సీ. "అఖిల జగత్కర్తయైన వంకట
గర్భు
పట్టంపు దేవి చేపట్టి పెనిచె
నారాయణ వనజ ప్రవాళ పొమ్మము
గల
రామాఖ్య మొసగిరి రాజముఖులు
వరరాజు తన మూల జలము లోపల
పెల్ల
నెక్కుడు మన్నన ఱువ్విపువిచె
వేద వేదాంత సిద్ధాంత వేది వేద
వ్యాస
జట్టారదకుడు పేరు పైపై మకుని
తె పిటి పిం పంకర్తలకి తిరుపతి
పడుకు తేజో విరూపి నెవ్వరుమ
పరియే ?
సకల విద్యా రహస్య భాషా విశేష
దాతురీధామ శుకరాజ నాన్వాభామ!"

(7.26)

జక్కనను శ్రీనాథుడనుసరించి వాడా శ్రీనాథునే జక్కన అనుసరించెనా అను నది చిక్కు ప్రశ్న. దీనికి సమాధాన మంకము దెలిసికొనవలసి వున్నది.

తెలుగు భోజనం

భోజన వర్ణనంపఱిచినప్పుడు భుజించిన వారికి సైతం మరల భుజించవలెననే ఆశ కలుగునన్నదంలో సందియం లేదు. అటికమ్మలవిందైన భోజనం ఉపహుకు దెచ్చినాడు జక్కన.

సీ. "మించు తమ్మలకు కోరగిందు
రాజన్నంబు
ఉపమింపరాని సద్యోమృతంబు
అమృతోపమానంబుగు పిండి
వంటలు
ఉజ్జ్వలంబై యొప్పు వాడవుఒప్పు
చదికింపు బెంచు తమ్మని పదార్థం
బులు
బహుపాక రుచులైన పాయసములు
తగు వాసనీరములైన పప్పులు
వడియగట్టిన యానలాల పెరుగు
తె. పంచ మధుర రసావళి పసు
దయుములు
పంచసార సమంచిత పానకములు
కమ్మ కస్తురి నెక్కొని గ్రవుచెసి
యూరుగాయలు జల్లని యుదకము
లును"

(4.188)

జక్కన యాంధ్రుడుగావున తెలుగు వారి ఎప్పు, ఎప్పట్లు, పాయసం మొదలయిన పిండివంటలతో విక్రమార్కుడు వివాహ భోజనం తీయారు చేయించినాడు

సీ. "కీలుకొప్పున గన్నె గేదంగి దేలు
పునుగు సొరభముల ఋజ్జగించు
అలిక భాగంబున నెఱపంక తిల
కంబు
కస్తూరి బాసన గుస్తరింప
స్థిరమైన పత్రకస్తురముతో బెరసిన
తమ్ములమ్ము బాసి గుమ్మరించు
కదకుంకుమముల మీది కుంకుమ
పంకంబు
పరిమళంబులతోడ బరిదరింప"

(7.28)

అనే వర్ణనం సప్తమాశ్వాసంలో ఉంది. దీనిలో కస్తూరి బాసన, స్థిరమైన పత్రకస్తురముతో బెరసిన తమ్ములమ్ము బాసి, మఱియును పదుంబాములు మీది కుంకుమ పంకంబు పరిమళంబు మున్నగు వాటిలో కస్తూరి, పత్రకస్తురముల పరిమళములను" గ్రహించి తమ్ములమ్మున గూర్చి, బాసిని మాదిలేని కాపాడించి పగుగు పొలపు

(మిగతా రవ పేజీలో)

కడివెడు నీళ్ళు

—పుణవళ్లి

కాగిండంట పెన్నున దేలాలకెల్లి మనిశి మనిశికీనడుమ కులాలంటూ ఉండవన్నదంట. నెలమీద మనుసుల కులాలంటే ఒకటేనంట. "అడ మగా" తప్పితే- ఇలే పెప్పినాడులే నేనేమో కాలెకు పోకపోతరాయె అయ్యాల్ల ఎవరో పెద్దోళ్ళు వత్తరని అకిలి పూకడానికని అయ్య పొమ్మంటే పోయి బయటుండియింకా నిన్నాం. అయినా యీ పెద్దోళ్ళు యింతకలేసి నడువులు నడిపిరా. అయితే ఎడబొల్లమి నిన్నమొన్న నూరొద్దని బుద్ధుంటేనా కోమటి కోటయ్య పేసినాడు పాలవాడకు కాస్తంత దెగ్గరుండెరాయె. ఊల్లోని పెద్ద దొరలు- అప్పుడప్పుడొచ్చిపోతుంటారే అతెల్లెల్లెల్లబొపేలదొరలు వార కాక పి మమ్ములనంతా ఊడలెరికి కూకపెట్టు దూరాన వాడలు కట్టరాయె ఊరోళ్ళ గాలే పోకదాయె యీల్లకు నీల్లు గీల్లెట్లాంటు అడిగిన మావాన

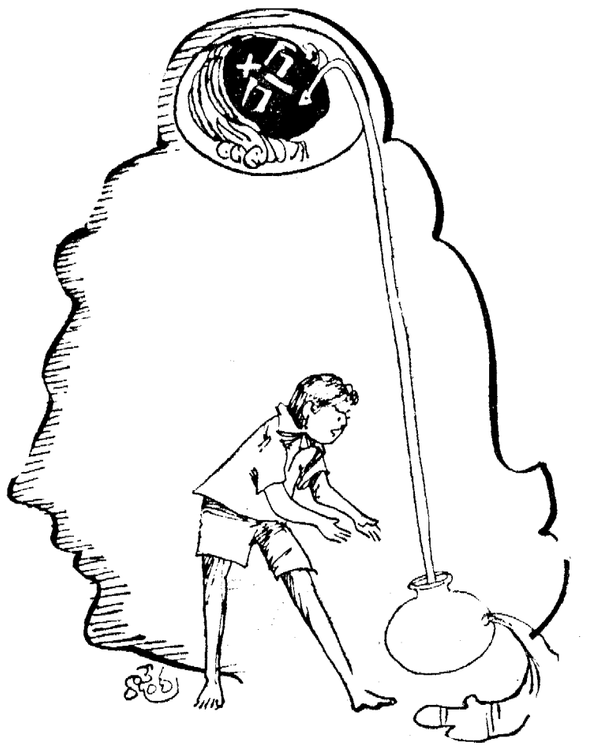

బోయినాయె మసీదుకాడి పాత బాయి బొంద పూడ్చేసిరాయె. మాన్యం బాయి మా యింటి దగ్గిరుంటె యేమాయె. ఆ బాటేసంది అదావసన్యా ముట్టకోసియదాయె. పరిమొల్ల కొట్టేది మా పెద్దయ్య కొడుకేనాయె కేలారి లేస్తే యీ నీళ్ల రొదనే - ఎవరికి పెప్పాలి ఈ పోది

ఆ కమ్మదొల్ల కాంతమ్మ రావాలె. మా కడువలు నిండాలె మల్ల అమెగా రెప్పుడొత్తారో ఏమో అమెకెన్నో పనులు యింటికాడ. పొనం మొగుడు పచ్చిపోయినాడాయె, అన్నగాళ్ళ పిల్లాళ్లు యింటికాడివనుంచి కాపేయంది బుక్కెడు మెతుకు లేయరాయె ఎంత సింగారమైన ఒల్లామెవి. పత్తి బంగారం ముద్దు. ఆ ఒల్లులాంటిదే ఆమె గారి మనసు. మా అంటే కాకన్నా అయిదారేళ్ళు పెద్దుండొచ్చు. అయ్య అన్నాడులే నాకప్పుడిప్పుడే ఎదారేళ్లని- బాయిగడ్డమీద

కూకున్నోళ్లందరికి పేర కాదనకుండా నీళ్ళోసి తనో కుండ నీళ్ళెత్తుకెల్లుతుండి బాగోల్ల భద్రయ్య వాకంటే కానా పెద్దోడెలే. ఎలే పోగాడు. యింకా పెద్ద దొర కొడుకు రంగయ్య దొర. యిద్దరు ఊరి మీద పవడి తిరిగే ఇత గాల్లాయే- అంతకే రోజూ, బాయి కొత్తుంటాడు. ఊరి, పాది యింటికెత్తాడు. మొద్దుల్లాగ మమ్ములమ సూత్తుంటారే కాని. కడివెడు నీల్లు తెచ్చి పొయ్యడు. వాల్లని మాత్తుంటే నాకు ఎలే వొల్లుమంట- పాపం ఆ కమ్మరి కాంతమ్మ నుట్టే ఈ బాయ్లకత్తు- ఆ బావిలి భద్రయ్య గాడికి మరీను కంటం దిగ్గర కాళ్ళ తంతానుగాని, మంతలంగ్గర మరీ మరీ నీకాళ్ళొత్తు అనంటూ యెట్రి మావుతు సూత్తాడు కాంతమ్మ కేసి అయినా ఆమెకి బాయికి రాకుంటే నెల్లి దాయెమల్ల. ఏందో.....ఏమో.....

గడుర్ గడుర్ మంటున్నాయి పేగులు పొత్తిళ్లదువుల్లో నొప్పి లేసాం దది ఆకలి నెప్పేమొ! అందరి కళ్ళు ఆ కాంతమ్మగారి రాకకోసమే ఎదిరి సూస్తున్నాయి.

రంగయ్యదొర మా అందరిని గదుమాయిస్తున్నాడు. పోశయ్యను తన్నడానికి కాలులెపాడు బావిసయ్యయింకా మరి "ఏంద్రా ఎర్రిముండాకొడుకులారా ఆకమ్మరి కాంతమ్మదారా ఈ బాయి దొండి ఈ రంగయ్యదొర అయ్యదిరా అదితెలారా..... ఓహో వస్తుండిరోయ్"

ఎప్పటిలాగే కాంతమ్మగోడు అందరి కుండలు నింపేశాడు. మావోల్లంతా ఒకరి కొకరే వాడితెలి పోతున్నాడు. నా కుండనే మో పట్టిండాయె. మాయమ్మేమొ కాస్తంత నీతెతపండు దంచి నిక్కమూసింది.-అది పీల్లకు తడిసీ తడిసీ ఆయంతా కాస్త బయటికి కూడి పోయింది. కాంతమ్మగోడు పిల్లపోయ గానె పిల్లిగుండా బొంబొంకారిపోతుండె నాయె కాంతమ్మగోడ పల్లితిత్తాసుండా యెమ్మెగో అంటూ సూర్లీనాయిల్ కిడిగింది, నాకుండినమొ నీల్లికుండాయె అంగిని నించి పేలిక పిల్లికి పెడదామా అని అలోసిస్తున్నా అంతే, కుండ పేకకుండి జారి గట్టు మీద కూకున్న బావిసి భద్రయ్యను కాకకు దొలిజమంతి. తీరా పూత్తే కుండ బొచ్చెలు భద్రయ్య కాల్లు మొక్కుతు దై. నా కల్లు పైల్లు కమ్మనైన కాంతమ్మ కల్లు దమీనాయి. బావిలి భద్రయ్య రంగయ్య దొరతో కేలు పురికాడి కిమపిస్తున్నాయి. రంగయ్యదొర నన్ను తడిమకొస్తున్నాడు. నా వాల్లు హూవస్తైతదమ అన్నాను. కాని నిన్నున్న అమకూలల్ల గడికాడ ఆదుకున్నాడు.

కడువలో లేదోలుండికాని కాంతమ్మ గతేంటా అని అలోసిస్తున్న. పండుకి కవాన్నిసూసి ఆ బావిలి భద్రయ్యగాకు కాంతమ్మ నేమి సేత్తాదోఅని.....

నా గుండెలు నెపుకుంటె నా కేడుపొగ లేదాయె. గొల్లమంటు యింటికేసి ఆగు కాంతమ్మెల్ల. అన్నగాళ్ళు, పాపిన్నన్న రంగయ్య దొరకోటి లాగ కీమలాడు ఉన్నరంట అప్పుడే పినదొరయెత్తను కొట్టములో కట్టేపొచ్చిరుఅయ్య అమ్మకి సెప్పిండు.

అప్పటికే పొద్దు వడమట తిరిగింది. ఎంతగోరమైందిరా అంటూ పోశయ్య కాత వాపోయిండు. రంగయ్యదొర పిన్నన్నను సెప్పుతోటి కొట్టిండంట ఆయన కళ్లు నింగినిప్పులాగ యెర్రగైపి ఆయనసటుట్టు వాడికువాడే మూగి పోయింది.

కాయన్నబావ అప్పుడే వూరినుంచి వచ్చిండు ఆయనకాస్తి ఇస్తీలు తిరిగిన మనిసి నాలుగు తెలుగుముక్కలు నడుపుతాడికొచ్చు ఆయనంటే మా అందరికో మాంచిమావుండిలే. జరిగిందంతా యిన్నాడు కాయన్నబావ. మనమంతా కలుస్తే మనకే, పోబాయి అంటుతాయి. "అన్నాడు"

"మనదగ్గర దమ్మా దమ్మకాయెట్లాగరా బాయిని పట్టేది ?" అన్నాడు కాయన్నకాత

పల్కాలోల్లేమైన యి క్కాడేమోకమ కోవాలోయ్" అన్నాడు మా అయ్య

"అల్లిక్కారవి. ఊల్లిక్కారవి, అంత కాలముంటమాయె యీ యూల్లనేమి యీగొడువాయె

నీటికి, మాటికి, పల్కాలోల్లు, పల్కాలోల్లు అంటూర్లీలంతా మనమే కాస్త వొల్లు వొంచిపెట్టే పెద్దపండుగకల్లా మనలాడాలి నే బాయి వుంటుందోయి అన్నాడు. మీపొంమీద పేయి స్తు రామన్నకాక.

కాల్లోడి లిం దే మో, బయ్యయ్య పంతులు బీడీకాల్కొడానికి పిలగాళ్ల పిత్తె మాకాడికొచ్చి మామాటలంతా యిన్నాడు. "మాంచి అలోసనపోయి రామన్నది. ప్రతీవాడూ పాళ్ళపాళ్ళ కాళ్ళపైన పలిపిడడానికి పెత్కుకోవాలే అది బుద్ధిదేవుడు చెప్పింది. అన్నదే మనలో కులమత భేదాలుండవు మీకు పన్ను కావాలంటే మీ వాడాలోనే మీకు బాయి తొవ్వుకోవాలె." అంటూ అంటే కేసి యెల్లిండు.

పంతులయ్య, బుద్ధిడవుడని పెత్తుకుంటే, అయనయ్యాల సెప్పిన "ఇదా అమ్మ" కతగ్యాపకానికొచ్చి, నేనూ బాయి తొవ్వటానికొత్తానె రామన్నకాక." అన్నాను అమ్మ కేసిమూస్తూ.

"పూర్వజ్ఞాని"

పూర్వజ్ఞాని. రచయిత: నగరం రాజశర్మ; ప్రచురణ: కళావికేతన్, 302, సంజీవరెడ్డినగర్, హైదరాబాద్-500 037

'నేనే మార్గమును, సత్యమును జీవమునై యున్నాను' నాద్వారానెవ్వనుండ్రి యొద్దకు వచ్చుచూరాడు అన్న ఏసుక్రీస్తు మాటలు కురుక్షేత్ర సంగ్రామంలో శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుడికి చేసిన గీతబోధను జ్ఞానకం చెస్తాయి.

అట్లాగే, రాజశర్మగారు రాసిన పూర్వజ్ఞాని పుస్తకంలో అక్కడికక్కడ ఎరింబలి కొటేట్యాడు మొదలైన వాళ్ల పేర్లు కనిపించి భారతీయత కనిపిస్తుంది క్రీస్తుమీద్రుని పేర [illegible] శ్రీకృష్ణ చూడగానే ముక్కోపి విశ్వామిత్ర మహర్షి ఎమ జీవితంలో ఎట్లా తారసిల్లాడ అనిపిస్తుంది, కాని అసలు కథవేరు.

'బెలకాబుడు రాజు తూర్పుజ్ఞాని అనే నామంతో బిత్తెహేం గ్రామంలో ఏసు రాజుని దర్శించి తన రాజ్యాన్ని త్యజించి సిద్ధూపపది తిరాన్ని చేరి ధ్యానందాశ్రమం ఏర్పరచుకుని విశ్వామిత్రుడను పేర వ్యవహరిస్తాడు.

పుస్తక పరిచయం

వివిధ గ్రంథాల నుండి చారిత్రక సత్యాలను సేకరించి రెండు సంపుటాల పాటు కృషిచేసి శ్రీ రాజశర్మగారు ఈ పుస్తకాన్ని క్రిసిమస్ కానుకగా అందించారు, అయన కృషి ప్రశంసనీయం.

అటారి 'ఇంకొకమాట'తో కలిపి 11 అధ్యాయాలూ అమూలాగ్రంగా చదివినా తలనెక్కిన ఏసుక్రీస్తు మహామహులవుడి జీవితం. అయన పుట్టుకపూర్వీకుల చరిత్ర, పునరుద్ధాన విశ్వాయత్తుణ్ణంగా తెలుపుకి వచ్చు.

అయితే, క్రైస్తవ మతగ్రంథాలు అందుకు సంబంధించిన పుస్తకాలు చాలవి. క్రైస్తవలో వింతదనం కనపస్తుంది. ఎంత చదివినా మత గ్రంథం అనే తలపువస్తుంది అట్లాకాకుండా ప్రతివారూ మా మా లుగా చదువుకు పోయేంత సులభశైలిలో రాసి అన్ని వర్గాల పాఠకులకు అర్థం అవుతుంది

'దైవిక సత్యాలను భారతీయ సంస్కృతికి అనువదించే ఉద్యమాన్ని రాజశర్మగారు చేపట్టారు. కులాలా లాన్ని భారతీయ పాత్రలోపోసి ప్రజలకు అవ్వడానికే పాదుమందరినింగి ప్రబోధాన్ని రాజశర్మగారు తు. చ. తప్పకుండా అనుసరణలో పెట్టారు' అని పరిచయ వాక్యాల్లో రెవరెండ్ ఆరార్కె మూర్తిగారి అభిప్రాయం 'అధ్యాత్మికవర్గ' అనే అధ్యాయం చదువుకుంటే [illegible] అవిపిస్తుంది అన్యాయ పద్ధతి. క్రీస్తువ్రతికి అన్నిక్తిని కలిగిస్తాయి,

అన్నికులు, సహకారదారులు ప్రచారకులు [illegible] ఇదొక మహత్తర గ్రంథరాజం.

162 పేజీల పుస్తకంలో అచ్చు తప్పులు [illegible] కనపించలేదు. ముఖచిత్రం ఎమిబాగాలేదు. పూర్వజ్ఞాని పుస్తకానికి ముఖచిత్రం సరిగా లేదు.

అజయ్

తరపత్రాలదుమారం తెరవెనుక బాగోతం

సంకలన కర్తలు: అనంతం. లక్ష్మీకాంతం. ప్రచురణ: జి.కి అవర్స్ ఎన్టర్ప్రైజెస్. 22-12-8/2 చెంగల్రావుపేట విజయవాడ-1 వెల. మూడు రూపాయలు.

సమాజంలో విప్లవాత్మకమైన పరిణామానికి దోహదపడి, పాలక వర్గాల పాడికి, అక్రమ విర్జయాలకు ప్రజాకంఠం తీలివిన పరవసను అద్దం పట్టి చూపే ఎ చిన్ని అపిరి గుర్తుపైన, ఎలా ఇది గ్రంథాలకంటే ఎన్నోరెట్లు పెడుగని చెప్పవచ్చు. ఇటువంటి చైతన్య దీపికలాంటి తరపత్రాలమీద్రీ కూర్చిన అతి గొప్ప చిన్న, గ్రంథమే ఈ "తరపత్రాల దుమారం తెరవెనుక బాగోతం" ప్రజల పరిపాలన నాట పెం

(మిగతా రవ పేజీలో)